

7. Клэр де ла Хуг. Суррогатное материнство как нарушение прав человека и достоинства личности / Клэр де ла Хуг, Г. Пюпенк [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.familypolicy.ru/rep/int-13-051.pdf>
8. Пурге А. Р. Правовое регулирование суррогатного материнства как метода вспомогательных репродуктивных технологий : Дис. ... на соискание уч. степени канд. юрид. наук по спец. : 12.00.03 / А. Р. Пурге. – Душанбе, 2015. – 237 с.
9. Чернышева Ю. А. Понятие и правовая природа института суррогатного материнства в Российской Федерации / Ю. А. Чернышева // Закон и право. – 2011. – № 6. – С. 67–68.
10. Суррогатное материнство / Официальный сайт IRSTA (International Reproductive Technologies Support Agency) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.irts.com.ua/ru/surrogacy/>
11. Суррогатное материнство гестационное и традиционное / Официальный сайт центра «Семья» [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://bankdonor.ru/novosti/38-surrogatnoe-materinstvo-gestatsionnoe-i-traditsionnoe>
12. Міжнародний досвід законодавчого регулювання питання використання репродуктивних технологій (включаючи сурогатне материнство) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <file:///C:/Users/Bars/Downloads.pdf>
13. Предмет і об'єкт етики / Етика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://studies.in.ua/etic_seminar/2231-predmet-obyekt-etiki.html
14. Передоверенной материнство // newsme : Наука и здоровье. – 10 октября 2013 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://newsme.com.ua/ua/tech/2221567/>
15. Экстракорпоральное оплодотворение : от медицины к биоэтике // Православие и мир : ежедневное интернет-издание от 23 октября 2010 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.pravmir.ru/ekstrakorporalnoe-oplodotvorenje-ot-mediciny-k-bioetike/>
16. Епископы Евросоюза выступили против сурогатного материнства / Сибирская католическая газета [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://sibcatholic.ru/2015/02/25/episkopy-evrosoyuza-vystupili-protiv-surrogatnogo-materinstva/>
17. Европа обсуждает правомерность суррогатного материнства / Официальный сайт клиники репродуктивной медицины BioTexCom [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://biotex.com.ua/evropa-obsuzhdaet-pravomernost-surrogatnogo-materinstva/>

УДК 347.44

ДОГОВІР ЕКВАЙРИНГУ

Романенко І.Г.,
студентка*Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

У статті проаналізовано правову природу договору між еквайринговою установою та торговельним підприємством (договору еквайрингу). На основі загальних правил надання послуг еквайрингу у вітчизняних банках охарактеризовано типові обов'язки еквайрингових установ. Розглянуто відносини за договором у контексті відступлення прав вимоги.

Ключові слова: договір еквайрингу, договір на користь третьої особи, договір відступлення прав, цивільне право, банківські платіжні картки, електронні платіжні засоби.

Романенко И.Г. / ДОГОВОР ЭКВАЙРИНГА / Киевский национальный университета имени Тараса Шевченко, Украина

В статье проанализирована правовая природа договора между эквайринговым учреждением и торговым предприятием (договора эквайринга). На основе общих правил предоставления услуг эквайринга в отечественных банках охарактеризованы типичные обязанности эквайринговых учреждений. Рассмотрены отношения по договору в контексте уступки прав требования.

Ключевые слова: договор эквайринга, договор в пользу третьего лица, договор уступки прав, гражданское право, банковские платежные карточки, электронные платежные средства.

Romanenko I.G. / ACQUIRING CONTRACT / Taras Shevchenko national university of Kyiv, Ukraine

The article analyzed the legal nature of the contract between the acquiring institution and trading company (acquiring contract). In particular, it was determined that acquiring contract is the bilateral, onerous, consensual agreement. It solved the issue forms and recognition of the bases agreement concluded. It was determined the features of essential conditions, and the object of acquiring contract.

On the basis of the general rules of service acquiring domestic banks was described typical duties of acquiring institutions and commercial enterprises. It was considered controversial points contractual practices: in particular, the legality of establish different prices for goods depending on the payment method by trading enterprise that is a party to the contract of acquiring; validity of lien of the following claims in favor of commercial enterprise amounts debited from acquiring institution payment systems for transactions invalidated.

The author describes the agreement as a contract for acquiring favor of third persons which is set or not set in the contract, as well contract contain clauses the associated liability of the debtor. It was considered conditions for the recognition of a third person creditor of in the commitment based on the agreement of acquiring.

It examined the relationship by agreement in the context of transfer rights of claim. The right that belongs to the creditor under the commitments may be transferred to another person for his transaction (rights of claim) or move to another person under the law. Buyer pays for goods using a bank card. In this case the buyer is the third person to whom the contract acquiring a right of the buyer to pay for goods using a bank card. This raises the requirement of commercial enterprises to the customer in obtaining payment for goods. This requirement is documented on paper and (or) in electronic form. According to the contract of acquiring trade company sends this document to the acquiring company, and it pays for trade company the claim (less the amount of commissions).

Key words: acquiring contract, contract in favor of third person, contract of assignment of the rights, civil law, credit cards, electronic means of payment.

Зміст договору еквайрингу полягає в тому, що еквайрингова установа за винагороду надає підприємству торгівлі можливість прийому платежів за товари (послуги) з використанням банківських карт. Також на його підставі підприємство торгівлі кредитує покупця (власника банківської карти), а еквайрингова установа згодом відшкодує підприємству торгівлі суму виданого кредиту за рахунок коштів, отриманих у банку-емітента.

Пункт 1.6 ст. 1 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» представляє таке визначення еквайрингової установи (еквайра) – це юридична особа, яка здійснює еквайринг. Поняття еквайрингу наведено у п. 1.9 того ж документу – це послуга технологічного, інформаційного обслуговування розрахунків за операціями, що здійснюються з використанням електронних платіжних засобів у платіжній системі [1].

Аналізуючи правову природу договору еквайрингу, можна його охарактеризувати як поіменований договір, хоча він не регламентований Цивільним кодексом України [2], його укладання передбачено у п. 3 ч. V Постанови Правління Національного банку України «Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів» від 05 листопада 2014 року № 705 (далі – Постанова №705/2014) [3]. Цей договір є двостороннім, оскільки правами та обов'язками наділені обидві сторони – еквайрингову установу і підприємство торгівлі (п. 3 ст. 626 ЦК України). Договір еквайрингу є відплатним, оскільки підприємство торгівлі сплачує винагороду еквайринговій установі (п. 5 ст. 515 ЦК України).

Договір еквайрингу вважається укладеним, якщо між сторонами в належній формі досягнуто згоди з усіх істотних умов договору (п. 1 ст. 638 ЦК України), тому він відноситься до консенсуальних договорів. Сторонами договору є еквайрингова установа та підприємство торгівлі (послуг). Еквайрингова установа є юридичною особою, підприємство торгівлі може бути юридичною особою або індивідуальним підприємцем. Відносно договору еквайрингу не встановлено обов'язкової письмової форми, проте Постановою №705/2014 передбачено перелік умов, які еквайр зобов'язаний зазначити у договорі. Відповідно до п. 1 ст. 207 ЦК України договір між еквайром та торговим підприємством буде вважатися таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах, у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони, а також якщо він підписаний однією з його сторін (сторонами) (п. 2 ст. 207), а також якщо волю сторін щодо укладання договору виражено за допомогою телетайпного, електронного або іншого технічного засобу зв'язку (абз. 2 п. 1 ст. 207).

Відповідно до абз. 2 п. 1 ст. 638 істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї зі сторін має бути досягнуто згоди. Для договору еквайрингу необхідні умови, передбачені п. 4 ч. V Постанови №705/2014, серед них обов'язок еквайра вказати:

- найменування платіжних систем, електронні платіжні засоби, які приймаються торговцем до оплати, та типи електронних платіжних засобів із визначенням їх ознак платіжності;
- порядок оформлення документів за операціями з використанням електронних платіжних засобів;
- порядок і терміни розрахунків еквайра з торговцем;
- розмір комісійної винагороди, яку торговець сплачує еквайру за розрахункове обслуговування;
- процедури безпеки, яких має дотримуватися торговець під час прийому платежів із використанням електронних платіжних засобів, та передавання даних еквайру про проведені операції;
- а також інші умови відповідно до законодавства України або на розсуд еквайра та торговця.

Предметом договору еквайрингу є надання підприємству торгівлі за винагороду можливості прийому банківських карт в якості інструменту безготівкових розрахунків для оплати товарів, та наступна оплата еквайринговою установою сум операцій, проведених із використанням банківських карт.

Аналіз загальних правил надання послуг еквайрингу різних банків дозволяє визначити наступні обов'язки сторін договору, які виникають у договірній практиці [4; 5]. Зокрема, до числа типових обов'язків еквайрингових установ відносяться:

- забезпечення торговця інструктивними матеріалами, що регулюють здійснення операцій з банківськими платіжними картами всіх обраних платіжних систем;

- забезпечення торговця рекламними матеріалами;
- забезпечення торговця платіжними терміналами;
- проведення навчання персоналу торговця (касірів) правилам обслуговування банківських пластикових карток (далі – БПК) та використання обладнання для обслуговування держателів БПК;
- здійснення моніторингу та технічного обслуговування встановленого обладнання;
- за запитом торговця, надання роз'яснень за спірними та недійсними операціями протягом строку діючого документообігу.

В свою чергу, підприємство торгівлі зобов'язується:

- приймати БПК для оплати товарів (послуг);
- розміщувати у встановлених місцях знаки прийому БПК;

- дотримуватися при прийомі БПК і складанні документів за операціями з їх використанням встановлених еквайром правил (з перевірки автентичності картки, авторизації і т. п.);

- надавати власникам БПК повний набір існуючих в асортименті торгового підприємства товарів за тими ж цінами, що при обслуговуванні за готівку;

- передавати в банк торговельних сліпів у визначений договірним строком;

- зберігати копії оформлених сліпів протягом визначеного договором строку;

- використовувати для обслуговування власників карт обладнання та матеріали, отримані від еквайрингової установи, або схвалені нею.

Умова про обов'язок підприємства торгівлі надавати власникам банківських карток товари (послуги) за тими ж цінами, що при обслуговуванні за готівковий розрахунок, обумовлена необхідністю забезпечити для всіх споживачів однакові ціни на товари (послуги). Оскільки при розрахунках з використанням банківських карт торговельне підприємство сплачує банку-еквайру винагороду (певний відсоток від операції, укладеної з використанням банківської картки), необхідно перешкодити включенню винагороди банку у вартість товару (послуги) та перенесенню обов'язку його сплати на споживача.

Встановлення різних цін на товари в залежності від способу оплати (готівкою або з використанням банківської картки) – є протизаконним. Згідно з п. 2 ст. 698 ЦК України, «договір роздрібною купівлі-продажу є публічним». Згідно з положеннями ст. 633 ЦК України умови публічного договору – та, відповідно, відпускна ціна на продукцію торгового підприємства – встановлюються однаковими для всіх споживачів, крім тих, кому за законом надані відповідні пільги (п. 2). У разі ж порушення умов публічного договору та правил, обов'язкових для сторін при укладенні і виконанні публічного договору, вони визнаються нікчемними (п. 6).

У договори еквайрингу банки, як правило, включають пункт про право банку утримувати з наступних відшкодувань на користь торгового підприємства суми, списані з еквайрингової установи платіжними системами за визнаними недійсними операціями, а також не відшкодувати / утримувати з наступних відшкодувань на користь торгового підприємства суми за операціями, які заявлені банками-емітентами як шахрайські, тобто операціями, що вчинені з використанням вкрадених / загублених / підроблених карт. Видається, що в разі виконання торговим підприємством усіх вимог з перевірки автентичності БПК, зокрема, відповідності підпису авторизації на карті та підпису покупця на товарному чекові, відповідності посвідчення особи покупця реєстраційним даним держателя, що зазначені на карті, невідшкодування банком-еквайром (утримання з наступних відшкодувань) підприємством торгівлі суми операції, опротестованої банком-емітентом, є неправомірним.

Ця умова договору перекладає на торгове підприємство ризики збитків у разі опротестування операції банком-емітентом навіть у тому випадку, якщо ним виконані всі вимоги еквайра. Враховуючи те, що емітент банківської карти несе самостійну відповідальність з відшкодування авторизованих платежів, є неправомірним покладати на торгове підприємство відповідальність, за умови відсутності жодних порушень умов договору з її боку. На нашу думку, подібні ризики не є притаманними для бізнесу торгових підприємств, і тому цілковито повинні покладатися на еквайрингові установи. До того ж еквайрингова установа володіє всіма можливостями для стягнення сплачених грошових сум з банку-емітента.

Повертаючись до питання визначення правової природи договору еквайрингу, ми можемо охарактеризувати його як договір на користь третьої особи (ст. 636 ЦК України), відповідно до умов якого боржник зобов'язаний виконати свій обов'язок на користь третьої особи, яка встановлена або не встановлена у договорі. При цьому виконання договору на користь третьої особи може вимагати як особа, яка уклала договір, так і третя особа, на користь якої передбачено виконання, якщо інше не встановлено договором або законом чи не випливає із суті договору (п. 1, 2 ст. 636 ЦК України).

Таким чином, договір на користь третьої особи є особливою договірною конструкцією, яка відрізняється від інших типів договорів, що укладаються в інтересах самих сторін. Основний зміст конструкції договору на користь третьої особи полягає в наданні третій особі права самостійної вимоги до сторони за договором, в укладанні якого це третя особа не приймала участі.

Для того, щоб третя особа стала кредитором у зобов'язанні, необхідні, за загальною практикою, два юридичні факти: укладення відповідного договору та виявлення третьою особою згоди прийняти передане на її користь право [6, с. 15-16].

За договором еквайрингу підприємство торгівлі зобов'язується надати власникам банківських карток можливість оплатити товари (послуги) по карті. Тобто власники банківських карток, зазначених у договорі еквайрингу платіжних систем, мають право оплатити покупку з використанням банківської картки як інструменту безготівкових розрахунків. Знаки обслуговування карт певних платіжних систем відповідно до договору еквайрингу повинні бути встановлені в приміщенні організації торгівлі. Наявність цих знаків обслуговування вказує на право власника банківської карти оплатити товар (послугу) з використанням банківської картки.

Також відносини між еквайринговою установою та торговельним підприємством можуть бути розглянуті в контексті відступлення права (вимоги). Відповідно до абз. 1 п. 1. ст. 512 ЦК України підставою заміни кредитора у зобов'язанні є передання ним своїх прав іншій особі за правочином, якщо інше не встановлено договором або законом (п. 3 ст. 512 ЦК України). Право (вимога), що належить кредитором на підставі зобов'язання, може бути передане ним іншій особі за правочином (відступлення вимоги) або перейти до іншої особи на підставі закону.

За договором еквайрингу торговельне підприємство зобов'язується приймати банківські картки в якості інструменту безготівкових розрахунків для оплати проданих товарів (наданих послуг), а еквайрингова установа зобов'язується здійснювати розрахунки з організацією торгівлі. Тобто під час продажу товару з оплатою банківською картою підприємство торгівлі має вимогу до покупця про оплату товару. Підприємство торгівлі поступається цією вимогою еквайринговій установі, яка перераховує торговому підприємству торгівлі суму операції (за вирахуванням комісії банку-еквайра). Після цьо-

го еквайрингова установа представляє цю вимогу банку-емітенту через процесинговий центр. В свою чергу, банк-емітент перераховує суму операції еквайринговій установі та списує кошти з безпосереднього боржника – покупця. У разі оплати розрахунковою або кредитною картою, або при оплаті передплатеною картою сама кредитна організація-емітент є боржником і зобов'язання припиняється поєднанням боржника і кредитора в одній особі, як це передбачено ст. 606 ЦК України. Таким чином, договір еквайрингу стає правовою підставою для здійснення розрахунку у порядку проходження черги поступок вимоги по відплаті товару (послуги).

Найвиразніше поступка права (вимоги) виявляється у випадку з передплатеною банківською картою. Передплатена карта призначена для здійснення її утримувачем операцій, розрахунки за якими виконуються кредитною установою-емітентом від свого імені. Вона засвідчує право вимоги держателя цієї карти до кредитної установи-емітента з оплати товарів (робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності) [7]. Таким чином, при здійсненні оплати з використанням передплатеної карти утримувач поступається торговому підприємству своєю вимогою до кредитної установи-емітента. В свою чергу, торгове підприємство поступається цією вимогою банку-еквайру, який перераховує йому суму операції (за вирахуванням комісії за договором еквайрингу), а еквайрингова установа пред'являє цю вимогу безпосередньому боржникові – банку-емітенту.

Розглянемо докладніше застосування інституту поступки вимоги до відносин сторін за договором еквайрингу. Покупець оплачує товар (послугу) з використанням банківської картки. У даному випадку покупець є третьою особою, на користь якої укладено договір еквайрингу в частині права покупця на оплату товару з використанням банківської картки. Тут виникає вимога торговельного підприємства до покупця щодо отримання оплати товару (послуги). Ця вимога підтверджується документом на паперовому носії та (або) в електронній формі (сліп, дані електронної авторизації). Підприємство торгівлі відповідно до договору еквайрингу передає даний документ в еквайрингову установу, і вона сплачує йому суму вимоги (за вирахуванням комісії банку-еквайра).

Відповідно до ст. 519 ЦК України первісний кредитор у зобов'язанні відповідає перед новим кредитором за недійсність переданої йому вимоги, але не відповідає за невиконання боржником свого обов'язку, крім випадків, коли первісний кредитор поручився за боржника перед новим кредитором. Відповідно до умов договору еквайрингу торговельне підприємство несе відповідальність перед еквайринговою установою за дійсність документа, сформованого за результатами розрахункової операції з використанням банківської картки, а також за дотримання наданих нею інструкцій під час прийому карт.

Відповідно до усталеної в Україні практики укладання договорів еквайрингу, поширеною є заборона для підприємств торгівлі включати у вартість товару комісію за платіж з використанням банківської картки, чим забезпечується нейтральність усіх видів розрахунків. Проте враховуючи, що комісія, встановлена у відсотках від суми операції, має певну мінімальну суму, що стягується незалежно від суми операції, торговельне підприємство може обмежити свій обов'язок щодо прийому банківських карт та відмовити в прийомі банківських карт для певних платежів, наприклад для платежів на суму менше 15 грн., за умови інформування клієнтів про таке обмеження. На нашу думку, застереження цієї умови під час укладання договору еквайрингу може бути корисним для багатьох вітчизняних торговельних підприємств.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 05 квітня 2001 року №2346-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року : чинне законодавство зі змінами станом на 6 квітня 2015 року : (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2015. – 380 с.
3. Про здійснення операцій із використанням електронних платіжних засобів : Постанова Правління Національного Банку України від 05 листопада 2014 року № 705 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 99. – Ст. 2918
4. Еквайринг : умови та правила ПриватБанку / ПриватБанк [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://conditions-and-rules.privatbank.ua/main/view-content-197/?lang=ua&bank=PB>
5. Правила надання послуг Торгового еквайрингу ПУАТ «Фідобанк» / Fidobank [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://fidobank.ua/files/files/rules_eqv.pdf
6. Вавженчук С. Я. Деякі проблеми виокремлення договорів на користь контрагента та договорів на користь третіх осіб / С. Я. Вавженчук // Адвокат. – 2009. – № 11. – С. 14–16.
7. Передплатена картка «Штука» / Fidobank Retail [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://fidobank.ua/ua/retail/prepaid/>

УДК 347.77

АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС ТА ОКРЕМИХ ТЕХНОЛОГІЧНО РОЗВИНЕНИХ ЗАКОРДОННИХ КРАЇН У СФЕРІ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Ярошевська Т.В.,
к.ю.н., доцент

Дніпродзержинський державний технічний університет

У статті аналізується законодавство ЄС та досліджується досвід технологічно розвинених закордонних країн у сфері трансферу технологій. Робиться висновок про те, що однією з найважливіших складових інноваційного процесу і перспективним механізмом економічної стабілізації держави є трансфер технологій. Вивчення досвіду ЄС та окремих закордонних країн у сфері трансферу технологій надасть змогу Україні розробити науково-теоретичні висновки та практичні рекомендації щодо вдосконалення національного законодавства у цій сфері, що може стати підґрунтям для подальшого успішного економічного співробітництва нашої держави з країнами ЄС та іншими найбільш розвиненими у технологічному відношенні країнами світу.

Ключові слова: інновація, технологія, передача технологій, комерціалізація, трансфер технологій.

Ярошевская Т.В. / АНАЛИЗ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА ЕС И ОТДЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИ РАЗВИТЫХ ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН В СФЕРЕ ТРАНСФЕРА ТЕХНОЛОГИЙ / Днепродзержинский государственный технический университет, Украина

В статье анализируется законодательство ЕС и исследуется опыт технологически развитых зарубежных стран в сфере трансфера технологий. Делается вывод о том, что одной из важнейших составляющих инновационного процесса и перспективным механизмом экономической стабилизации государства является трансфер технологий. Изучение опыта ЕС и отдельных зарубежных стран в сфере трансфера технологий предоставит возможность Украине разработать научно-теоретические выводы и практические рекомендации относительно совершенствования национального законодательства в этой сфере, что может стать основой для последующего успешного экономического сотрудничества нашего государства со странами ЕС и другими наиболее развитыми в технологическом отношении странами.

Ключевые слова: инновация, технология, передача технологий, коммерциализация, трансфер технологий.

Yaroshevskaya T.V. / ANALYSIS OF EU AND CERTAIN TECHNOLOGICALLY DEVELOPED FOREIGN COUNTRIES LEGISLATION IN THE SPHERE OF A TRANSFER OF TECHNOLOGIES / Dneprodzerzhinsk State Technical University, Ukraine

The article analyzes the EU legislation and studies the experience of technologically developed foreign countries in the sphere of a transfer of technologies. A transfer of technologies enables to improve the position as well as the structure of the presence of the countries on the international market, thereby, making market-based approach to the transfer of advanced scientific developments into production.

It is concluded that one of the most important components of the innovation process and prospective economic stabilization mechanism of the state is a transfer of technology. Studying the experience of EU and certain foreign countries in the sphere of a transfer of technologies will provide an opportunity to Ukraine to develop scientific and theoretical conclusions and practical recommendations for the improvement of national legislation in this area. It could be the basis for the subsequent successful economic cooperation between our country, EU, and other technologically developed countries.

Analysis of US, Japan, and France patent law shows that in these countries public, scientific, and technological organizations increasingly become partners in a transfer of technology. However, if government organizations ensure compliance with the national interests creating a favorable investment climate then the scientific and technological organizations feeling state support provide commercial implementation of public investment in the market.

Key words: innovation, technology, transmission of technologies, commercialization, transfer of technologies.

В умовах світової інтеграції, посилення конкуренції на світових ринках рівень економічного розвитку країни визначається науково-технічним потенціалом та здатністю до використання об'єктів права промислової власності. Передача майнових прав на об'єкти права промислової власності становить собою комерційний інтерес і дозволяє одержувати певні прибутки як володільцеві, так і одержувачу прав. Передача технологій є основним чинником зростання обсягу виробництва і продуктивності праці та сприяє підвищенню якості створеної нової продукції. Тому однією з найважливіших складових інноваційного

процесу і перспективним механізмом економічної стабілізації держави є трансфер технологій. Трансфер технологій дозволяє покращувати як позиції, так і структуру присутності країн на міжнародному ринку, здійснюючи тим самим ринковий підхід до передачі передових наукових розробок у виробництво. Для України вдосконалення законодавства у сфері трансферу технологій може бути кроком на шляху реструктуризації економіки та її переорієнтації на інноваційний розвиток.

Отже, метою статті є аналіз законодавства ЄС та окремих технологічно розвинених закордонних країн у сфері